

AKADEMIN FÖR UTBILDNING OCH EKONOMI
Avdelningen för kultur-, religions- och utbildningsvetenskap

Kvinnliga konvertiter till islam

Varför konverterar svenska och amerikanska kvinnor till islam?

Perav Hajo

2012

Examensarbete, kandidatnivå, 15 hp
Religionsvetenskap
Religionsvetenskap med inriktning mot kultur och identitet, 61-90 hp
Lärarprogram, gymnasielärare

Handledare: Olof Sundqvist
Examinator: Olov Dahlin

---

1. Inledning.....	3
<i>1.1 Syfte och frågeställning.....</i>	<i>4</i>
<i>1.2 Material och metod.....</i>	<i>4</i>
<i>1.3 Teori.....</i>	<i>7</i>
<i>1.4 Disposition.....</i>	<i>8</i>
2. Bakgrund.....	9
<i>2.1 Religiös konvertering.....</i>	<i>9</i>
<i>2.2 Historisk överblick på kvinnliga konvertiter till islam.....</i>	<i>10</i>
<i>2.3 Kön och konvertering till islam i Väst.....</i>	<i>11</i>
3. Undersökning.....	13
<i>3.1 Biografisk överblick på de svenska kvinnorna.....</i>	<i>13</i>
<i>3.2 De svenska kvinnornas orsaker till konvertering.....</i>	<i>15</i>
<i>3.3 Biografisk överblick på de amerikanska kvinnorna.....</i>	<i>22</i>
<i>3.4 De amerikanska kvinnornas orsaker till konvertering.....</i>	<i>23</i>
4. Analys.....	28
<i>4.1 Vilka orsaker ligger till grund när kvinnor konverterar till islam.....</i>	<i>28</i>
<i>4.2 Finns det skillnader på de svenska och amerikanska kvinnornas orsaker till konvertering.....</i>	<i>30</i>
5. Sammanfattning.....	32
6. Käll – och litteraturförteckning.....	33

1. Inledning

Kvinnliga konvertiter till islam är ett fenomen som förvånar många icke – muslimer idag. Detta gäller speciellt i västvärlden, och de med islamofobiska tankar. Det är även svårt för många att förstå att just *kvinnor* väljer att konvertera till islam, då den dominerande bilden av islam i västvärlden är en «kvinnofientlig religion». Denna negativa uppfattning om den muslimska kvinnan som förtryckt är inte ny, utan den konstruerades redan på 1700 – och 1800 – talet.¹ Men idén om islam som en kvinnofientlig religion har fått större utrymme under senare hälften av 1900 – talet då den muslimska kvinnan har blivit mer synlig i media. Så varför konverterar etniska västerländska kvinnor till islam? Jag själv känner inga muslimska konvertiter, men jag fick höra om några under tiden jag bodde i Oslo. Alla dessa kvinnor var gifta med pakistanier, och den första tanken som flög genom mitt huvud var att de var tvungna att konvertera på grund av sina män. Självklart låter detta fördomsfullt, men jag tror att det är en attityd som många erhåller. Men det finns faktiskt de som har *valt* att konvertera till islam utan att ha varit gift med en muslimsk man. Dessa kvinnor menar att islam är kvinnoemancipatorisk och att islam förmår skapa lyckliga individer och ett gott samhälle, bara religionen tolkas på «rätt» sätt.² Att islam är en rationell och logisk religion, är en annan föreställning som många konvertiter har.³ Jag började intressera mig mer för dessa kvinnor efter att ha läst om svenska konvertiter i boken «Muslim i Sverig», av svenska och norska konvertiterna Pernilla Ouis och Anne Sofie Roald. I kapitlet där svenska konvertiter behandlas fick jag uppfattningen att de «nya» muslimerna går igenom väldigt svåra tider. Deras familjer och vänner har väldigt svårt att acceptera deras nya religion och identitet, känner att de är i en mittposition mellan det svenska majoritetssamhälle och den muslimska invandrargruppen («vi» och «de» - tänkandet), känner att de alltid behöver «försvara» sig, känner sig som «invandrare» i sitt eget land, blir alltid jämfört med födda muslimer osv. Alla dessa negativa följder med att bli muslim väckte mitt intresse att ta reda på *varför* kvinnor ändå väljer att konvertera till islam.

---

¹ Ouis & Roald 2003, s. 133

² Sjöqvist 2006, s. 11

³ Ouis & Roald 2003, s. 108

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med min studie är att utgå från det empiriska materialet som finns i Anna Månssons avhandling, *Becoming muslim – Western womens Conversions to Islam*, för att sedan självständigt söka de bakomliggande orsakerna till att svenska och amerikanska kvinnor konverterar till islam. Jag kommer alltså göra en självständig undersökning med hennes material som bas och sedan göra självständiga tolkningar där gällande orsakerna till konvertering. Min huvudfrågeställning är:

- Vilka orsaker ligger till bakgrund för att svenska och amerikanska kvinnor väljer att konvertera till islam? Finns där likheter/skillnader?

1.2 Metod och material

Den metod som är relevant för min studie är textanalys. Metoden går ut på att ta fram det väsentliga innehållet genom en noggrann läsning av texternas delar, helhet och den kontext vari den ingår.⁴ Ett av skälen till att använda den textanalytiska metoden är att vissa detaljer i texten anses vara viktigare än andra. Metoden används av forskare som anknyter sin undersökning till tidigare forskningssatser. I min undersökning kommer jag att först göra en granskning av Månssons avhandling, och sedan plocka ut det som står om orsaker till varför svenska och amerikanska kvinnor konverterar till islam. Jag kommer att utgå ifrån hennes intervjuer med konvertiterna, och sedan tolka de självständigt. Jag kommer alltså inte ta hänsyn till Månssons analys av materialet. Vidare kommer jag även att granska andra böcker, artiklar och avhandlingar som handlar om konvertiter till islam för att få ett bredare grepp om konvertering. Några texter handlar enbart om kvinnliga konvertiter till islam i Sverige och USA. Andra tar upp ämnet i ett eller flera kapitel. Till slut kommer jag att jämföra de svenska och amerikanska kvinnornas konverteringsberättelser med varandra för att likheter och/eller skillnader på orsaker till konvertering.

Större delar av det material som jag har hittat om mitt forskningsämne var på engelska, men det har inte varit ett för stort hinder för att kunna skriva uppsatsen. Det har dock tagit mer tid att läsa och utgå ifrån engelsk litteratur än om jag hade haft tillgång till svenska källor.

Den bok som är mest relevant för min studie och som jag har utgått ifrån för att lösa min frågeställning är en avhandling skriven av Anna Månsson, *Becoming muslim*:

---

⁴ Esaiasson, Gilljam, Oscarsson & Wängnerud 2002, s.237

Western womens Conversion to Islam. Boken, som är en antropologisk studie, behandlar nio kvinnor, varav sex av dem är svenska och tre är amerikanska, som har konverterat till islam. Månsson har gjort intervjuer med samtliga kvinnor om deras resa till en ny muslimsk identitet. Hon har gjort intervjuerna var för sig och inte i grupp. Boken behandlar kvinnornas identitetskapande och om deras personliga berättelser om att bli muslim. Bokens övergripande syfte är att analysera framställningen av självet (self – making), omvandlingen samt kontinuiteten av »jaget», mot bakgrund av att tillägna en religiös tro och integrera den i sitt personliga liv och att kommunicera ändrandet av identiteten till omvärlden.⁵ Vad som är anmärkningsvärd i Månssons studie är att hon förklarar konvertiternas berättelser om varför de konverterade med hjälp av personliga modeller. Konvertering brukar inte huvudsakligen stimuleras och vägledas av dominerande diskurser, språk eller sociala strukturer, utan snarare motiveras av särskilda personliga övertygelser, sökande och begär.⁶

Religiös konvertering är ett forskningsområde som har behandlats mycket av sociologer och antropologer, och inte bara religionsvetare. Den mest kände som har forskat om ämnet, och vars teori har använts av flera andra forskare, är Lewis Rambos bok *Understanding religious conversion*. Lewis analyserar religiös konvertering som en pågående process med sju steg. Enligt Rambo sker konverteringen i flera steg och upplevs oftast som en omfattande förändring av religiösa, sociala och kulturella aspekter av det dagliga livet. Flera av de böcker som jag har läst om konvertering har använt, nämnt och/eller kritiserat Rambos teori.

Om konvertering till islam har norske Anne Sofie Roald, professor i religionsvetenskap och specialist i islam, och även en konvertit till islam, forskat en del om islam och konvertering till islam. Hon har gett ut böcker och artiklar om ämnet. En av böckerna är *New Muslims in the European Context: The Experience of Scandinavian*, där hon har studerat nya muslimer, genom att följa deras privatliv och arbete, för att få en förståelse av deras utveckling i islamiska idéer i Skandinavien. En viktig aspekt i hennes studie är att påpeka potentialen för förändringar i teologi och praktik av islam som en följd av kulturmötet mellan födda muslimer och nya muslimer.⁷ Detta sker genom att nya muslimer blir »medlare» mellan majoritetssamhället och immigrerade muslimer. Många av konvertiterna i studien visar att de försöker behålla sina »Skandinaviska värden» samtidigt som de praktiserar islam.

---

⁵ Månsson 2006, s. 6

⁶ Månsson 2006, s. 9

⁷ Roald 2004, s. 16

Roald har, tillsammans med Pernilla Ouis, fil.dr. i humanekologi och konvertit, skrivit boken *Muslim i Sverige*. I kapitlet «Nya muslimer i en ny kontext: om svenska konvertiter till islam» handlar om hur islam formuleras av «etniska svenskar» och varför de konverterar till religionen. Kapitlet bygger på Roalds forskning inom projektet *Religionsbyten* (1999-2002). Kapitlet handlar mest om de svårigheter som konvertiterna bemöter till följd av sitt val av den nya religionen. Deras val blir nästan aldrig riktigt accepterad av deras föräldrar, släktingar, vänner osv. Detta beror självklart på de islamofobiska strömningarna som finns i majoritetssamhället. Det är speciellt de kvinnliga konvertiterna som uttrycker att de på grund av huvudduken blir dömda som förtryckta kvinnor, som inte har en egen röst, av majoritetssamhället.⁸ Detta är en av orsakerna till varför konvertiterna alltid ställer sig en försvarsposition. Konvertiterna känner det som att de måste hela tiden välja sida och de bär ofta bördan av den traditionella förståelsen av islam, och av de politiska aktioner som muslimer runt om i världen utför, detta särskilt efter 9 – 11 – attacken.

Madeleine Sultán Sjöqvist har också gjort en studie om svenska kvinnor som konverterar till islam. Ur ett religionssociologiskt perspektiv analyserar hon hur religion tar plats i människors vardag i form av konverteringsberättelser. Hon gör en utförligt studie om hur kvinnorna kom i kontakt med islam och muslimer, och hur det som först började som en nyfikenhet gick över till mer kvalificerad intresse och ett anammande av en muslimsk tillhörighet. För kvinnorna i Sjöqvists studie var mötet med islam och jämförandet av det gamla och det nya faktorer som ledde till en konvertering. Det var bland annat kön och familj, samhället och religionen som var viktiga faktorer i islam, som kvinnorna jämförde med det gamla.

Till min teori har jag använt mig av Viktor Frankls teori om människan som en agerande varelse som ständigt söker mening i livet. Jag har inte läst Frankls böcker om detta, utan jag har utgått ifrån Ulf Sjäodins bok *Osynlig religion: En studie i teori och metod* där han i kapitlet «Tre teoretiska perspektiv» bland annat behandlar Frankls teori. Boken behandlar olika teorier och metoder som är användbara för studier som handlar om «privat religion». Sjäodin hävdar att i och med det svenska samhället har under de senaste hundra åren genomgått en hastig social omvandling, så har den institutionella religionens hävdvunna roll som *övergripande* social institution så småningom upphört och att religionen har kommit att bli en institution *vid sidan av* andra.⁹ Därför har den moderna människan etablerat denna «privata religionen», som tidigare inte alls har tagit så stor plats inom forskningen, som den

---

⁸ Roald 2004, s. 111

⁹ Sjäodin 1987, s. 1

institutionaliserade religionen. Dessa religiösa förändringar menar Sjödin är ur ett forskningssynpunkt angelägna att undersöka.

1.3 Teori

För att förstå religiös konvertering ur en teoretisk utgångspunkt har jag valt att beskriva fenomenet ur ett antropologiskt – psykologiskt perspektiv. Jag har utgått ifrån ett kapitel i Ulf Sjödens bok *Osynlig religion: En studie i teori och metod* för att förklara detta perspektiv. Författaren utgår själv ifrån psykiatrikern Viktor Frankls teori om människans strävan efter mening i livet. Jag anser hans teori vara relevant till min studie efter att ha läst några konverteringsberättelser. Nästan alla konvertiter kände, innan konverteringen, att de efterstävade «viljan till mening», och det var denna vilja som så småningom ledde de fram till en konvertering till islam.

Sjödin tar upp Frankls noologiska dimension, som går ut på att människan är ett meningssökande varelse. Att man har en känsla av meningslöshet är ganska vanligt i dagens samhälle. Därför drivs människan av att hela tiden söka efter en mening och försöka att förverkliga vissa värden i livet. Hittar man inte meningen med livet kan man hamna i ett existentiellt tomrum. Detta kan sedan leda till en noogen neuros, en existentiell frustration som tar sig i uttryck i främst leda eller apati.¹⁰ Men denna neuros har inte sitt säte i människans biologiska eller psykologiska dimensioner, utan i den noologiska, i skärningspunkten för människans livsfrågor och livsvärden¹¹. Drivkrafterna till denna noologiska dimension är makt.

Vidare skriver Sjödin att den antropologiska grundfrågan innefattar i sina utgångspunkter ytterst ett förklarande av människan som myndig och ett värnande om upplevelsefrihet inför den för hennes psykiska välbefinnande så nödvändiga spänningen, som det innebär när människan strävar efter ett mål som är henne värdig.¹² Även Frankl menar att människan behöver denna spänning. Därför är han kritisk till den reduktionistiska människosynen som fråntar människan möjligheten av att leva i detta spänningsfält. Denna ständiga strävan mot mål eller värden, vilka ligger utanför, bortom eller framför oss, är nödvändig för människans hälsa, menar Frankl. Detta är även naturligt för människan eftersom hon är en agerande varelse, vars medvetande hela tiden sträcker sig fram mot ett värde, som för henne verkar meningsfullt att förverkliga. Därmed kan hon föreställa sig en annan verklighet, förutom den som är här och nu. Frankl anser denna egenskap som

---

¹⁰ Sjödin 1987, s. 25

¹¹ Sjödin 1987, s. 25

¹² Sjödin 1987, s. 26

nödvändig för människans psykiska hälsa. Detta leder vidare till att människan upplever en spänning mellan vad som är här och nu och vad som borde eller kunde vara. De livsfrågor, som har sitt säte i den noologiska dimensionen, och som väcks av upplevelsen av tillvaron som problematisk, har sin motsvarighet i en föreställning av hur det kunde se ut om frågorna var lösta.¹³

Frankls teori om människan som ett agerande varelse som alltid söker mening i livet, som Sjödin skriver om i sin bok är en sammanställning från flera av Frankls böcker utgivna under 1970 – och 80 – talet. Teorin är alltså ganska »gammal», men nutidsmänniskan har samma »problem» även idag. Brist på mening i livet, en känsla av »inre» tomhet och leda inför tillvaron var problem som patienter hade under 1980 – talet enligt Frank, men jag tror att detta existerar även idag, om inte mer. Vi blir dagligen belastade med TV – program, för det mesta amerikanska, som handlar om hur man kan nå alla sina mål i livet, bara man följer sin vilja. De handlar om att man aldrig ska ge upp tills man har hittat meningen i livet, och att *alla* människor har denna möjlighet. Det finns alltså inga gränser. Världens kanske mest kända programledare, Oprah Winfrey, talar väldigt mycket om just att hitta meningen i livet och att man kan, bara om man vill. Så man kan nog konstatera att detta tankesätt har blivit populärt, och att dagens människa därför söker ännu mer efter meningen i sitt liv än någonsin.

Att många som söker efter meningen i livet går igenom en religiös konvertering är kanske inte så underlig, för trots att vi lever i en sekulariserad värld, så spelar religion en stor roll i våra liv. Även inom antropologin finns den grundsynen om att – i princip – varje människa på något sätt är religiös, och därmed strävar – i princip – varje människa efter mening i livet.¹⁴

1.4 Disposition

I första del av uppsatsen ingår inledning, syfte, metod, material, teori och disposition. I den andra delen tar uppsatsen upp en allmän förklaring till religiös konvertering, efterföljd av en historisk översikt på kvinnliga konvertiter och slutligen en kort presentation av kön och konvertering till islam i Väst. I den tredje delen behandlas först de svenska kvinnorna i Anna Månssons bok med först en biografisk överblick på konvertiterna och sedan orsakerna till konvertering. Vidare behandlas de amerikanska kvinnorna, också de först med en biografisk

---

¹³ Sjödin 1987, s. 27

¹⁴ Sjödin 1987, s. 25

överblick och sedan orsakerna till konvertering. I den fjärde delen av uppsatsen diskuteras resultatet och avslutas med en sammanfattning.

2. Bakgrund

2.1 Religiös konversion

Begreppet konvertering, som kommer från latinets *convertere*, 'vända runt, förändra', betyder enligt Svenska Akademiens ordbok 'övergång till annan religionsform, omvändelse'.¹⁵ Ordet används i sammanhang för att beteckna förändring av religiös övertygelse, i allmänhet förenad med byte av religiös tillhörighet mellan olika religioner eller olika kristna kyrkor och samfund och även när man ansluter sig till en icke – religiös livsåskådning.¹⁶

Begreppet konvertering kan diskuteras och definieras på många olika sätt, men detta är inte mitt syfte i studien. Det jag vill studera är orsaker till konvertering, därför räcker en allmänt vedertagen förståelse av begreppet konvertering.

För den som är intresserad av att vetenskapligt förstå religiös konvertering, har Lewis R. Rambos skrivit om detta i sin bok *Understanding Religious Conversion*. Författaren ger en heltäckande bild av konvertering som process. Konvertering är en process av religiös förändring som sker i ett dynamiskt kraftfält av människor, händelser, ideologier, institutioner, förväntningar och riktlinjer, skriver Rambo.¹⁷ Konvertering är alltså inte en enstaka händelse, utan den är en långvarig process. Konverteringen är kontextuell och därmed påverkar och påverkas av en matris av relationer, förväntningar och situationer. Och faktorerna i omvandlingsprocessen är flera, interaktiva och flera.¹⁸ Därför kan det sällan finnas *en* orsak till konverteringen, eller att det är *en* enstaka process, eller att det blir endast *en* konsekvens av denna process. Lewis identifierar sju steg i denna process: kontext, interaktion, aktivt sökande, kontaktstadiet, interaktion, engagemang och konsekvenser.

Viktigt att notera är att Anne Sofie Roald skriver i sin bok *New muslims in the European Context*: 'Att Rambos teori om konvertering har används av många i forskningen om konvertering eftersom den anses vara användbar för flera olika religioner, men att den passar religioner som kristendom och judendom bättre än islam. Detta försvarar hon genom att argumentera att skillnaden mellan konverteringsprocessen i de två religionerna har att göra

---

¹⁵ Svanberg & Westerlund 2008, s. 63

¹⁶ Svanberg & Westerlund 2008, s. 63

¹⁷ Rambo 1993, s. 5

¹⁸ Rambo 1993, s. 5

med om konverteringen sker inom en majoritet – eller minoritet – kontext. Hon anser att Rambo och andra forskare inte tar hänsyn till denna aspekt, som kan vara en av anledningarna till varför de generella teorierna ofta inte gäller till en islamisk kontext. Studier om kristna konvertiter är ofta baserade på forskningsmaterial insamlade på ställen där kristendom är majoritetsreligionen och därför accepteras av majoriteten. Studier om islam, å andra sidan, tar plats i västvärlden där islamiska värderingar är en del av en minoritetsdiskurs som inte är accepterade av majoriteten. Förutom den religiösa och psykologiska aspekten, bör man därför ta hänsyn till den sociala aspekten som utgör ett viktigt perspektiv för en lämplig förståelse av de faktorer som ingår konvertering processen.¹⁹

2.2 Historisk överblick på kvinnliga konvertiter till islam

icke – muslimer konverterade till islam redan under Muhammads tid. Konvertering handlade då inte bara om att gå från en religion över till en annan under denna tid, utan det innebar att man nu betraktades som en fiende för sitt eget folk.²⁰ Under samma tid fanns det enligt H. A. R. Gibb tre olika nivåer för konvertering till islam. Den första gick ut på *total konvertering*, som betyder att konvertiten accepterade islam och utövade religion. Denna grupp, kärnan i den framtida religiösa institutionen, var i början relativt liten, men växte så småningom till ett samhälle. Den andra nivå, *formell anslutning*, bestod av de som gick över till islam, men inte på grund av spirituella anledningar, utan för att få tillgång till de fördelar som man fick genom att ingå i det nya samhället. Den tredje nivån, *påtvingad adhesion*, som förekom genom militära sanktioner.²¹

Att gå över till islam efter att muslimer hade tagit över var alltså något som muslimerna sällan tvingade de som Koranen kallade för Bokens folk, dvs. främst kristna och judar. Tvärtom så sa Koranen att dessa hade absolut rätt att behålla sin religion och utöva den så länge de betalade skatt och lydde den islamiska överheten.²² Fortfarande var det många som med tiden gick över till islam. Anledningen var väldigt sällan på grund av ärlig övertygelse, utan snarare, som ovan nämnd, för ekonomiska och sociala skäl för att komma på jämlik fot med muslimerna. Övergången till islam var därför inget som härskarna uppmuntrade det underkuvade folket att göra. Orsaken var ekonomisk förlust, då icke –

---

¹⁹ Roald 2004, s. 94f

²⁰ Levtzion 1979, s. 24

²¹ Levtzion 1979, s. 25

²² Nordberg 1988, s. 24

muslimer betalade mycket högre skatt än vad muslimer gjorde. Icke – muslimer betalade både jordskatt och personskatt, medan muslimer endast betalade tiondel.

Att icke – muslimska kvinnor konverterade till islam hände också. Mellan 1650 och 1700 var det hundratals kristna och judiska kvinnor som konverterade till islam, både fria och slavar.²³ Anledningen till detta var för att den muslimska kvinnan hade relativt stora rättigheter gentemot mannen jämfört med den medeltida kvinnan i Europa. Den muslimska kvinnan, under det Ottomanska riket, kunde köpa och sälja fastigheter, hade rätt till arv och testamenterade förmögenheter, etablerade *Waqf* (donationer), låna eller låna ut pengar, ha nyttjanderätt till mark (som tillhörde staten) och delta i partnerskap i näringslivet.²⁴ Kvinnorna sökte sig till Sharia domstolen för att konvertera, och de kunde även få ett skriftligt dokument där det stod att en konverterad kvinna inte kunde säljas till en icke – muslim.²⁵ Slavkvinnorna använde sig också av domstolen när deras herrar skulle registrera sitt testamente. I sådana fall kunde de behålla sin frihet och få rättigheten till sin del av herrens egendom. Konvertering blev en stor övergång, då fria och slavkvinnor plötsligt kunde kräva juridisk medverkan, en handling som fick omedelbara sociala följder. Genom konvertering till islam, kringgick kvinnor samhälliga maktrelationer och förändrade deras möjligheter i livet, om än bara delvis eller tillfälligt.²⁶

2.3 Kön och konversion till islam i Väst

Kvinnliga konvertiter till islam är ett fenomen som inte är lätt mottagligt i västvärlden idag. Kvinnornas beslut att konvertera till islam blir ofta bemött med förvirring och ibland fientligt. Detta har sitt ursprung i tanken om muslimer som den Andre i västvärlden. En konvertit berättar i *Women embracing Islam* att: Folk stirrar på dig för att du är vit. Det är kanske anledningen till deras aggression; du är en förrädare mot din egen ras.²⁷ Men trots all denna negativa propaganda om muslimska kvinnor, finns det idag fler kvinnor som konverterar till islam än män. Exakt hur många kvinnor som har konverterat finns inte i något land. Anledningen till detta är sekulariseringen i västvärlden där man inte behöver registrera vilken religion man tillhör.

Anledningen till att islam attraherar många tillhängare är för många konvertiter den klara gränsen mellan kvinnlighet och mannlighet som finns inom islam, som de menar

---

²³ Baer 2004, s. 426

²⁴ Baer 2004, s. 426

²⁵ Baer 2004, s. 426

²⁶ Baer 2004, s. 427

²⁷ Niewkerk 2006, s. 16

inte existerar längre i västvärlden. I *Women embracing Islam* tar författaren upp Monica Wohlrab-Sahr, en tysk professor i kulturvetenskap som har studerat kvinnliga konvertiter till islam. Wohlrab-Sahr relaterar konverteringen till biografiska erfarenheter. Hon definierar konverteringen som en symbolisk förvandling av krisupplevelser.²⁸ I sin studie kom hon fram till tre olika problem som konvertiter går igenom och därför söker sig till islam.²⁹ Den första typen av problem är relaterat till frågor om sexualitet och könrelationer. Konvertiter uppger att de har upplevt en känsla av personlig devalvering i fråga om sexualitet och könsnormer. Konvertiterna nämner problem som trasiga äktenskap, promiskuitet och sexuella relationer med män. De manliga konvertiterna upplever problem gällande överskridelse av den manliga könsidentiteten. Exempel på sådana problem kan vara minskning eller förlust av sin dominerande ställning i familjen eller skam orsakad av sexuella beteenden som kvinnliga medlemmar i familjen förorsakar. Konvertiterna känner att de saknar gränser, regler och tydliga tolkningar i sitt samhälle. Därför söker de sig till islam som ger en tydlig modell som uttrycker klart och löser upplevelsen av överträdna sexuella normer och osäkra förhållanden mellan könen. Den andra typen av problem är relaterad till social rörlighet, och handlar om misslyckade försök till en uppåt social rörlighet, som till exempel är grundade på drogmisbruk eller kriminalitet. Konvertering till islam kan i detta fall utgöra ett alternativ och ny levnadsbana. Den tredje typen av problem, enligt Wohlrab – Sahr, är relaterade till nationalitet och etnicitet eller bekymmer gällande tillhörighet i samhället. Konvertering till islam ger ny typ av tillhörighet och gemenskap till existens. Därmed erbjuder islam konvertiterna möjligheten att omvandla erfarenheter av devalvering, förnedring och sönderfall.

---

²⁸ Niewkerk 2006, s. 23

²⁹ Niewkerk 2006, s. 23f

3. Undersökning

3.1 Biografisk överblick på de svenska kvinnorna

För att förstå varför kvinnorna valde att konvertera till islam anser jag det vara viktigt att veta lite om deras bakgrund. Jag börjar därför detta kapitel med en biografisk presentation över de sex svenska kvinnorna:

Namn	Födelseår	Året för den officiella konverteringen
Ayshe	1955	1990
Zarah	1949	1984
Marianne	1965	1986
Lisa	1967	1994
Cecilia	1966	1998
Layla	1950	1976 ³⁰

Ayshe konverterade till islam efter många års läsande och utfrågande, samt två besök till hennes makes hemland i Afrika. Hon var under den tiden en ateist, rättfram socialist och hade protesterat och deltagit i manifestationen mot USA:s inblandning i Vietnam och för solidaritet med den «tredje Världen». Hennes man var född och uppvuxen som muslim, men han praktiserade inte religionen. Ayshes föräldrar var sekulära och pratade sällan om religion. Hon var konfirmerad, men för henne hade det inte en religiös betydelse. Kort därefter lämnade hon Svenska kyrkan. Ayshe var den förste i hennes familj som studerade på universitet. Hon läste kurser både i ryska och arabiska. Under sin resa i Afrika blev Ayshe väldigt fascinerad av det som då för henne var exotiskt kulturella traditioner, musik och dans. Snart tio år efter resan kom hon i kontakt med en muslimsk kvinnoorganisation, och det tog fem år till efter det tills hon konverterade till islam. Under tiden hon blev intervjuad, hade hon tre barn med sin man. Hon jobbade på ett centrum för muslimska barn, och deltog i olika kvinnoorganisationer, besökte klasser och hjälpte muslimska invandrarkvinnor med deras vardagsliv i Sverige.

Zarah kom från en religiös familj. Hon gick på söndagsskola som barn och hade konfirmerat sig, men hon lämnade Svenska kyrkan när hon var tjuugoett år gammal. Hon trodde på gud, men ville befria sig från kyrkan och dess idéer som hon hade vuxit upp med och som hon hade svårigheter med att förstå och acceptera. Hon hade det speciellt svårt att

---

³⁰ Månsson 2006, s. 27

förstå den negativa bilden som fanns om andra religioner och kulturer, och missionsideologin om att den vite mannens mission är att ‖konvertera hedningarna i Afrikall. Under sina resor mötte hon sin blivande man, en muslim som flyttade till Sverige och gifte sig med Zarah när hon var tjugotvå år. Hennes man var ingen sträng muslim, och han krävde heller inte att Zarah skulle konvertera, något som Zarah inte var intresserad av i början. Men efter att ha sett sin man och vänner praktisera islam i 13 år, väcktes det så småningom ett stort intresse för islam. Zarah och hennes mans resor till hans hemland gjorde också ett starkt intryck på henne. Under de tretton åren läste även hon en del om religionen, pratade med muslimska vänner och fick en bättre förståelse av hur religionen praktiserades. Inte långt efter konverteringen skilde hon sig från sin man, men fortsatte att läsa om islam och blev aktiv i en muslimsk kvinnogrupp. Under tiden hon blev intervjuad jobbade Zarah på ett daghem.

Marianne kom från en icke – religiös familj, var en ateist, ej konfirmerad och ansåg allting som hade med den Svenska kyrkan att göra vara hyckleri. Det var via en nära vän som Marianne kom i kontakt med islam, och det som i början var en negativ reaktion, tveksamhet, skeptiskhet och utfrågning växte så småningom till tro. Ett år efter att ha gift sig med en muslimsk man konverterade hon till islam. Då var Marianne i tjugofemårsåldern. Men i intervjun ville hon tillrätta de fördomar som finns om kvinnor som konverterar till islam på grund av sina muslimska män genom att påpeka att hon gifte sig med honom medveten om att hon ville bli muslim. Precis som de andra kvinnorna är även Marianne aktiv i olika kvinnoorganisationer och engagerad i kampen för kvinnliga rättigheter. Marianne har gått igenom en process av omformuleringen av den muslimska kvinnans identitet. Under tiden hon blev intervjuad hade hon fyra barn med sin man och jobbade som lärare på en högskola.

Lisa, den yngste av kvinnorna, kom också från en icke – religiös familj, och funderade inte så mycket om religion innan hon genomgick en livskris i mitten av tjugofemårsåldern. Hon hade nyss brutit en relation med en man som behandlade henne illa, och längtade därför starkt efter en relation till gud. Under samma tid jobbade hon som lärare och träffade några muslimer som hon lånade böcker om islam av. Efter att ha läst mycket, reste hon till Turkiet, där hon för första gången blev accepterad som muslim. Hon har beskrivit tiden i Turkiet som en ‖grå zon‖, en tid då hon inte visste vad hon var, men att resan ändå var viktig. Jämfört med de andra kvinnorna, var Lisa ensam under en lång tid med mycket läsande och bedjande, och hade inget stöd från en muslimsk grupp eller muslimska vänner. Under tiden hon blev intervjuad var Lisa gift med en muslimsk man och jobbade som lärare för invandrare

Cecilia var fram till hon var arton år medlem i den Svensk katolska föreningen för ungdomar. Efter gymnasiet reste Cecilia runt i flera år, bland annat till Israel där hon bodde och arbetade i tre år. Under tjugooårsåldern jobbade hon på ett hotell i Sverige, och begav sig ut i världen igen. Hon jobbade bland annat som receptionist på kryssningsbåtar i södra Amerika, Karibien och Medelhavet. När hon inte orkade flytta runt längre flyttade hon tillbaka till Sverige och började studera östasiatiska kulturer, politik och engelska på ett universitet. På sitt jobb träffade hon muslimer som hon lånade böcker om islam av. Hon blev mer och mer nyfiken med tiden och det hela började verka vettigt för henne. Efter fem år med studerande av religionen konverterade Cecilia till islam. Under tiden hon blev intervjuad var Cecilia nyligen gift med en muslimsk man som hon kom i kontakt med genom gemensamma vänner, och gravid med sitt första barn. Cecilia gifte sig efter att ha känt sin blivande man i två veckor, och varje gång de träffades hade de ett vittne med sig, enligt muslimska traditioner. Cecilias planer var att fortsätta plugga efter att ha varit mammaledig.

Layla kom inte från en särskilt religiös familj, men hon har alltid haft en tro på gud. I mitten av tjugooårsåldern tog hon en sex månaders resa till Indien med Rosa Bussarna. Under samma tid mötte hon en muslimsk man på sitt arbete som fångade hennes uppmärksamhet. Efter hemkomsten började Layla lära känna denna man, och kort efter det gifte hon sig med honom. Hennes man var inte andligt troende, men han åt varken griskött eller drack alkohol. Den formella konverteringen hände innan äktenskapet, men hon gick igenom ceremonin utan någon religiös övertygelse eller ens kunskap om religionen. Hon började studera islam några år senare, och kom så småningom i kontakt med muslimer och andra som genomgick konverteringsprocessen och som hon kunde diskutera religionen med. Som andra kvinnliga konvertiter upplevde Layla en period med prövande och funderande. Senare blev hon väldigt aktiv. Hon gick på föreläsningar och reste till internationella konferenser. Fjorton år efter konverteringen började Layla bära slöjan. Under tiden hon blev intervjuad jobbade Layla med barn och hade själv fyra barn med sin man.

3.2 De svenska kvinnornas orsaker till konvertering

Den allmänna uppfattningen till varför kvinnor konverterar är på grund av religiösa skäl, men den uppfattningen stämmer inte på alla konvertiter. Politiska och sociala motiv kan också ligga till grund för en religiös konvertering. Så var fallet för en av kvinnorna som Månsson intervjuade i sin undersökning, nämligen Ayshe. Hon pratar om islam ur två områden: solidaritet och social rättvisa, och den starka gemenskapen som finns inom muslimska

kvinnor. Ayshe förstår sin konvertering och uttrycker sin självförståelse i politiska termer och sociala idéer formade av en socialistisk diskurs som råder i svensk politik.³¹ Enligt Månsson har Ayshe förhandlat fram en muslimsk identitet och har införskaffat islam genom en personlig modell av social rättvisa och solidaritet med *den tredje världen*. Det var denna modell, kopplad till specifika känslosamma erfarenheter och minnen, som utlöste själva beslutet att bli muslim.³² Hon berättar att redan som barn intresserade hon sig för *den tredje världen* och för platser långt borta ifrån där hon bodde, speciellt Afrika. Det var där hon träffade sin blivande man. I början levde de tillsammans, och under den tiden berättar Ayshe att islam sällan diskuterades. Hon ansåg sig själv fortfarande som en sekulär socialist. Det var under hennes första resa till Afrika som hon blev så fascinerad av en helt ny värld för henne. Och det var även då hon kom i kontakt med de första muslimerna. Deras livsstil fick en stor påverkan på henne. Hon berättar att trots att de levde ett väldigt fattigt liv, så var det ändå underbart, varmt och vänliga människor med starka släktband. Den stora familjen och samhället väckte starka känslor hos henne. Men ändå var hon bara en svensk tonåring som hade kommit dit utan att veta något om islam. *Islam, what is that? I was totally against Islam, I was an atheist. That I had decided and I had left the Swedish church. But I really felt like I had come home. Africa, the music and the dance. I soaked in everything. It was a revolutionary trip for me.* Det sociala systemet där man tog hand om sin familj, släkt, vänner och grannar och *värmen och solidariteten mellan människorna där* var för henne fängslande.³³ Men än var det inte det religiösa budskapet som tilltalade henne, utan det var först och främst den exotiska *olikheten* i den afrikanska kulturen som var så förtjusande. Och hon var ännu mer häpnad över de starka, självsäkra kvinnorna och det som hon uppfatta som en trygg kvinnlig identitet. När hon sedan återvände till Sverige kom hon i kontakt med en muslimsk kvinnoorganisation. Och tio år senare åkte hon till Afrika igen. De kommande fem åren bestod av läsande, möte med andra svenska kvinnor som övervägde konvertering till islam, deltagande i seminarium och föreläsningar hållna av olika kvinnliga organisationer. Åter igen var hon överraskad över den *nya* bilden av muslimska kvinnor som hon fick bevittna. Hon började så småningom släppa taget tanken om den muslimska kvinnan som *analalfabet med en huvudduk och tio barn runt henne*³⁴ Eftersom Ayshe hade under hela sitt liv varit en ateist och alltid haft svårigheter med att acceptera den dominerande föreställningen om att västvärlden är bättre än *de andra*, var det i början svårt för henne att

---

³¹ Månsson 2006, s. 79

³² Månsson 2006, s. 79

³³ Månsson 2006, s. 81

³⁴ Månsson 2006, s. 81

uttala ordet ||gud||. Därför var det lättare för henne att säga ||Allah||. Ideologiskt, betydde konverteringen för Ayshe att vara en av ||de Andra||, inte en vanlig svensk kvinna, utan någon som identifierade sig med ett religiöst system som, för henne, representerade en opposition till och avvisande av Västerens värderingar (läs: materialism, individualism, och brist på andlighet, värme och en känsla av gemenskap).³⁵

När det gäller intervjun med Zarah så är hon ett speciellt fall. Månsson skriver att det var lite svårt att intervjua Zarah eftersom hon inte verkade helt redo för det och att det var många tysta ögonblick. Zarah kunde inte peka på en specifik orsak till varför hon konverterade. Flera gånger besvarade Zarah Månsson med korta svar eller med frågor till sig själv. För att underlätta lite försökte Månsson med ledande frågor ibland.

Anna: After a while you felt –why not [convert]?||, what do you think made you think like that from previously thinking –no, I will never convert||?

Zarah: Before I thought Islam didn't fit with a modern society.

Anna: What made you think more positively about it [Islam]?

Zarah: How could that be? Could it possibly have been because I had experienced so much friendliness among people?

Anna: That you had got more and more experience—

Zarah: Yes, I believe it was. I felt safe with it as a human being...not all [of her and her husband's friends] were Muslims practicing the religion. What could it have been?

Anna: Did you see more Muslims than Swedes?

Zarah: No, I didn't do that either. As a matter of fact I didn't.

Anna: I'm just wondering.

Zarah: Now when I think of it . . . the ones we did see were very secular.

Anna: Do you think you searched for something because you wanted to believe . . . do you understand what I mean? That one is driven by the will to do it? I don't know.

Zarah: Well, I wonder. I do not remember. That is why I'm thinking...I remember that I have felt a longing, have been searching . . . [unclear]. I have simply only lived here. [Unclear] I have not given much thought to it.

Anna: Still there is something that has changed your attitude.

Zarah: Yes, there is. [Unclear] I cannot point to anything.

Anna: There are no simple answers to the question –why did you convert to Islam?||

Zarah: No.

Anna: There are so many different factors, it is hard to explain.

Zarah: Yes, it surely is.

---

³⁵ Månsson 2006, s. 81

Anna: It is probably hard to explain what you were thinking then.

Zarah: I surely would need to scrutinize myself and go through and try to find . . .
that would be interesting. It would be interesting to see how thoughts and attitudes
have changed.

Anna: You started to read more.

Zarah: Yes, but I cannot say either that those were the words that...I have met people
who have told me that –it was when I heard somebody say that at a seminar^{||} and
that was the part of the puzzle. But I have nothing to point at.

Anna: No, you don't need to.

Zarah: It is so different depending on how we are. I do believe in God and I think that
he knows what is best for me. That is why I have been pushed this way then.

Månsson fick endast göra en intervju med Zarah för hon var den enda av kvinnorna som inte ville bli intervjuad en andra gång. På grund av Zarahs –oklar^{||} svar har Månsson inte skrivit om henne i de kapitel där hon diskuterar kvinnornas svar för att få ett perspektiv på varför de bestämde sig för att konvertera till islam.

Marianne förklarar sin konvertering genom en längtan på förändringar i hennes liv. Som en ung kvinna tyckte hon att college livet var ^{||}meningslöst^{||} och ^{||}patetiskt^{||}, och var motiverad att av hennes vilja och lust att tro på något.³⁶ Genom tro skulle hon känna sig mer trygg. Hon kom i kontakt med islam genom en nära vän, och det gjorde hon med ett öppet sinne. Istället för att fråga ^{||}varför?^{||} frågade hon sig själv ^{||}varför inte?^{||}, och kunde inte komma på ett bra eller tillfredsställande svar på den senaste frågan. Under en av intervjuerna reflekterade Marianne öppet över hennes beslut att konvertera, svårigheterna att faktiskt peka ut särskilda skäl och det faktum att hennes förklaringar är mest sannolikt rekonstruktioner.³⁷ ^{||}Marianne hänvisar sitt sätt att tänka till en akademisk ^{||}postmodern^{||} diskurs^{||}, skriver Månsson. I sin egen förståelse till varför hon sökte sig till islam försöker Marianne att dra sig undan från en andlig förklaringsmodell. Hon ser på islam som en av många andra ^{||}trossamfund^{||} och hon erkänner att hon inte har förklaringar till många av de saker som hon nu gör som muslim, som till exempel att inte äta griskött eller bära slöja. Hon vet bara att det är Gud som har bestämt att hon ska leva sitt liv på det sättet och att det är en del av hennes identitet. Under tiden hon läste om islam hittade hon det som var viktigt för henne, och det var att det fanns klara gränser på kvinnlighet och manlighet och en klar bild på hennes identitet som kvinna. Detta var för henne ett perspektiv på kvinnans identitet och kvinnlighet som inte var känd för

---

³⁶ Månsson 2006, s. 86

³⁷ Månsson 2006, s. 86

omvärlden. I hennes feministiska läsning av de islamiska skrifterna, kännedom om jämställdhet mellan könen och kvinnors rättigheter utlöste viljan till konvertering och skapade känslan av hennes muslimska identitet. Hon började därför jämföra det llgamlall mot det llnyall.

“The conflicts [for Swedish converts] have always been about women’s issues and men’s traditions. But then at the same time, Islam also colors you, that you can see Muslim women’s criticism of Swedish women. Islam says that it is not equality through sameness [jämlighet] we should strive for but equality in the sense of having the same worth and opportunity [jämställdhet]. You do not have to have a job. You could also be at home.”³⁸

Lisa är den ända av kvinnorna som pratar om ett medvetet och intensivt religiöst sökande, orsakad av en personlig kris, som ledde till det första steget mot islam. Hon växte upp i en ateist familj där religion inte var något som diskuterades. Så som andra kvinnor I tjugooårsåldern hade Lisa pojkvänner, gick på diskotek och festade, men när hon var tjugosju år gammal gick hon igenom en livskris. Hon bytte livsstil. Hon gick ur ett förhållande som var väldigt dåligt, och i det sammanhanget började hon att be mycket till Gud. Hon var deprimerad och förvirrad. Ibland besökte hon kyrkan för att tända ett ljus och be. Några månader senare började hon jobba på en skola med elever från olika länder, och det var då hon började lära känna muslimer och som hon lånade böcker om islam av. I början var Lisa intresserad av religionen, men samtidigt motvillig och skeptisk. Hon slets mellan ett växande personligt intresse och kunskapen om den allmänna förutfattade och negative föreställningen om religionen. Anammandet av den muslimska religionen innefatta avvisande och omarbetande av tidigare inlärda idéer om islam och muslimer. Lisa berättar att hon var medveten om den negativ reaktionen som hon skulle bemöta från kollegor och vänner. Alla nära ville avråda henne från islam. Ca sex månader efter bestämde hon sig för att åka till Turkiet, ensam. Där kom hon i kontakt med några muslimska familjer som tog emot henne. Under resan började Lisa använda slöjan. I Turkiet började hon utforska en värld, både externt och internt. Där fick hon socialt stöd från familjerna som hon träffade, och var erkänd som någon som inte ändå inte var redo för att vara i Sverige, nämligen som muslim. I Sverige kändes det nästan omöjligt att gå ut med slöjan. Jag kände mig som ett UFO, berättar Lisa.

---

³⁸ Månsson 2006, s. 88

Hon återvände till Turkiet för en tvåveckors resa, och det var dessa resor som var *luppfriskandell* under de tider som hon kände sig ensam. Att konvertera till islam i ensamhet var svårt, men hon var motiverad av ett djupt och inre behov av en andlig kontakt och det som hon kallar för medvetenheten om Gud. Hon kände att Gud besvarade hennes bön när hon bad om hjälp under den svåra tiden. Denna känsla av Guds närvaro, som Lisa förbinder med det muslimska uttrycket att *lGud är närmare dig än din egen strupell* blev för henne en obestridlig upplevelse av ett *linre verklighetl*, en upplevelse som upprätthålls av dagligen mediterande böner. Under sina besök i Turkiet prövade hon en identitet och praxis som vädjade till hennes personliga sökande efter andlig mening; i de muslimska pelarna av tro hittade hon den mycket efterlängtdade stabiliteten.

Lisa beskriver sig själv som en *lkaxigl* och kontroversiell kvinna som alltid ifrågasätter dogmatiska attityder.

”I had the kinds of parents who brought me up as well as my sisters and brothers to always question everything. Especially things you can read in the newspaper and what is said on TV and what authorities say. If it sounds idiotic question it!...A major idea in Islam is that you should study and learn and question things until you find a satisfying answer. And that fits my mentality much better since I’m such a person asking “why that?””³⁹

Efter många år med resande runt i världen flyttade Cecilia tillbaka till Sverige när hon var ca tjuogoåtta år gammal. Det var då hon kom i kontakt med muslimer, som hon lånade böcker om islam av. I början frågade hon mycket om religionen, av ren intresse, men så småningom mer och mer av personligt engagemang.

Uppvuxen i en katolsk familj och även medlem i en katolsk ungdomsorganisation, blev hon mer och mer tveksam till *ltreenigheten, att Gud är tre och sedan plötsligt en och arvsyndenl*. I likhet med andra konvertiter har även Cecilia svårigheter att förstå dessa kristna lärdomar. Hon kände att hon hittade en mer tilltalande logik i islam; den enkla logiken om att det finns bara en Gud och ingen annan än Gud. Något annat som tilltalade henne inom islam var att det finns ingen präst som är en mellanlänk mellan henne och Gud. *lI have straight communication with God by myselfl*⁴⁰. Som de andra kvinnorna beskriver Cecilia sin

---

³⁹ Månsson 2006, s. 94f

⁴⁰ Månsson 2006, s. 96

konvertering som en lång process, men också som ett resultat av att nå ett skede i sitt liv där man står inför ett behov av något nytt. Genom att bli muslim skulle hon lämna sin trygga och kända närvaro för en okänd framtid. I detta fall upplevs det ltrygga och kändall som begränsande, tillåter ej förändringar och håller tillbaka personen, medan det lokändall blir presenterad som lockande och förutsättningslös och som erbjuder obegränsade möjligheter. Cecilia var redo för en förändring, och för att se till att hon gjorde rätt val prövade hon religionen, och testade den för att se vad den skulle tillägga i hennes vardagliga liv i nästan ett år innan den officiella ceremonin.

Laylas konverteringsberättelse är lite annorlunda än de andra svenska kvinnornas berättelser. Layla har alltid varit religiös och trott på Gud. Genom att anknyta till sin religiösa bakgrund pratar hon om konverteringen som ett naturligt steg och ibland även som ett ödesbestämt beslut. Hon berättar att hon alltid har trott på att hennes öde ligger i Guds händer. Hennes resa till Indien fick en stor påverkan på hennes liv. *–It opened my eyes since I wasn't used to seeing other cultures and other kinds of people. So it widened my perspective.*⁴¹ När hon återvände hem från sin resa började hon att träffa en muslimsk man, som hon sedan gifte sig med. Layla bestämde sig för att konvertera redan innan äktenskapet, men just varför hon tog detta beslut beskriver hon inte så detaljerad. Det var inget som hennes man tvingade eller bad henne om att göra, eftersom han själv inte var en praktiserande muslim. De första åren av äktenskapet gav inte hennes konvertering någon religiös mening, och det skulle ta henne fjorton år innan hon bestämde sig för att börja bära slöjan. Under dessa år läste Layla mycket om islam och började så småningom diskutera islamiska texter med andra muslimska kvinnor. Layla kan kanske inte peka på exakta *orsaker* till varför hon konverterade, men under den långa tiden hon läste om lärde sig om islam bekräftades tidigare haft moraliska värden samt en existerande egen identitet. Hon upptäckte även att islam omfamnade de värden som alltid trott på och godkände. När det gäller dricka, festa, bry sig om utseende och att ha många pojkvänner – det sättet att leva på tilltalade aldrig Layla eller var någonsin önskvärt för henne. Genom kognitiv försoning, är tidigare religiösa idéer integrerade med muslimska sådana; och hennes självförståelse som Susanna Layla förenar olika aspekter av självet och tidpunkter i livet, som förenar det förflutna med nutiden och en förväntad framtid.⁴²

---

⁴¹ Månsson 2006, s. 75

⁴² Månsson 2006, s. 76

3.3 En biografisk överblick av de amerikanska kvinnorna

Precis som de svenska kvinnorna, vill jag börja denna del av uppsatsen med en biologisk presentation av de amerikanska kvinnorna.

Namn	Födelseår	Året för den officiella konverteringen
Mariam	1947	1972
Fatimah	1954	1987
Hannah	1954	1971 ⁴³

Mariam blev född på östkusten i USA på slutet av 1940-talet. Hon kom från en övre medelklassfamilj, med en judisk mamma och en mycket äldre pappa som var katolsk. Mariam var det enda barnet i familjen. Hennes mamma konverterade till kristendom, och enligt Mariam sökte hennes mamma hela tiden efter en religiös mening i livet. Den uppfostran som Mariam fick var väldigt spirituellt och intellektuell då både hennes föräldrar var väldigt religiöst intresserade och ville ge Mariam en katolsk uppfostran. Hon studerade grekiska och latin, arkeologi och antropologi på universitet. Under sina studier reste hon till Europa och Afrika för att göra fältarbete. Hon blev speciellt fascinerad av Nord-Afrika och bestämde sig för att studera en stam i öknen i Sahara. Som en ung, nyfiken och äventyrlig ung kvinna kom Mariam till ett område som ansågs väldigt farligt i mitten av en pågående krig mellan Libyen och Chad. Hon blev varmt välkommen av folket som levde där och började lära sig deras sätt att leva. Mariam beskriver sig själv under denna märkvärdiga tid som väldigt lycklig. Under Ramadan upplevde Mariam något som hon varken kunde ignorera eller förklara med några analytiska argument.⁴⁴ Idag är hon gift med en man som också har konverterat från judendom till islam, och som hon har fem barn med. Mariam arbetar inte utanför hemmet, men driver en llhemskolall för två av sina barn.

Fatimah var född under mitten av 1950 – talet i USA, och kom från en familj där religion var en viktig del av livet . Hon fick en katolsk uppfostran, och var den femte av åtta barn. I sin konverteringsberättelse berättar Fatimah att hon kommer ihåg hur mycket hon tyckte om helgonberättelserna och den känslan hon fick som barn när hon deltog i massan. Men när hon blev äldre och kom i tonåren började hon få problem med det som hon upplevde som

---

⁴³ Månsson 2006, s. 27

⁴⁴ Månsson 2006, s. 31

paradoxa i den kristna tron. Därför kastade hon bort allting som hade med religion att göra när hon började på universitetet. I hennes tidiga tjugoårsålder, ett år efter att ha tagit sin examen, gifte sig Fatimah med en man. De fick två barn och bestämde sig för att flytta till Mexico där de startade ett företag tillsammans. Efter ca fem år upplevde Fatimah en existentiell rädsla efter att ha kollat på en dokumentär som handlade om kärnvapenkrig. Detta skulle bli början på en andlig resa, en period av eftertanke, läsning och provandet av böner. Fatimah kom även i kontakt med ett religiöst, allomfattande centrum, där hon gick igenom en del viktiga andliga upplevelser. Efter ett par år skilde hon sig från sin man och återvände till samma centrum där hon officiellt konverterade. Några år senare mötte hon en muslimsk man, även han en amerikansk konvertit, genom centrumet och de gifte sig. Idag har de två barn tillsammans och driver ett familjföretag.

Hannah är född i mitten av 1950 – talet i Mississippi, men växte upp i Mellanvästen. Även Hannah var uppvuxen i en kristen familj och gick ofta till kyrkan på söndagarna. Hennes morfar var till och med präst. Efter gymnasiet kom hon i kontakt med några muslimer och började känna sig dragen till vad hon hade lärt sig om islam och hur de levde religionen. Av islams många delar kände hon sig speciellt attraherad av betoningen på familjen och de olika rollerna för män och kvinnor. Hannah började läsa själv om islam och kort därefter träffade hon sin blivande man, som hade konverterat till islam några år tidigare. Kort efter att ha känt varandra gifte de sig enligt muslimsk tradition. Hannah var då endast sjutton år och hennes man tjugotre. Ett år efter giftermålet gick Hanna igenom den officiella ceremonin. Som en afroamerikansk gav hon lite uppmärksamhet till Nation of Islam, men hon kände sig inte tvingad av deras fokus på afroamerikanernas historia och hur de enbart vände sig till afroamerikaner. «I en religion, i islam, är alla som systrar och bröder», uttryckte hon.⁴⁵ Under tiden hon blev intervjuad hade Hannah fem barn med sin man, och har även blivit morföräldrar. Hon arbetar heltid på ett centrum för barn som är en del av en kulturell och religiös högskola, och på kvällarna går hon på islamiska kurser.

3.4 De amerikanska kvinnornas orsaker till konvertering

Som en antropolog var Mariam väl medveten om och hade reflekterat en del om de olika alternativa riktningarna och val i hennes liv. I sin intervju gav hon svar som var noga uttänkta och gav en bild av sig själv som en uppmärksam person. «Med tanke på hennes yrke såg hon

---

⁴⁵ Månsson 2006, s. 32

nog på sitt liv med ögonen av en kritisk forskare. Ingenting är så givet som det kan tyckas, och ingenting är så enkelt som det kan tyckas.⁴⁶ Under hennes antropologiska fältarbete i norra Afrika hade hon en upplevelse som hon inte kunde ifrågasätta eller avfärda, en känsla av något ||riktigt||. I sin konverteringsberättelse berättar Mariam att när någon pratar om sitt liv är som att alla har ett poäng och ett syfte, och att det alltid finns en riktning. Detta är Mariam själv lite tveksam mot, och är inte säker på om hon tror på det eller ej. Hon berättar att hon tror att man alltid är guidad, och att det finns något som är skrivet för alla, men att det är osäkert om det har den exakta betydelsen som vi lägger till den. För henne var konverteringen en lösning, och det är så hon uppfattar att andra uppfattar konvertering; att det är en lösning till ett problem som man tidigare hade levt med, antingen för att man inte förstod sin tidigare religion eller kombinera en viss förståelse som de inte hade lyckats att kombinera.⁴⁷ Och det var under bönerna som hon kände att det kändes rätt för att det var ingen intellektuell upplevelse. Det var något som hon inte kunde avfärda för att för henne var det något som var verkligt.

Problemet som Mariam sökt en lösning på uppstod i tidig ålder när hon upplevde kristendom som en religion som inte hade några direkta svar på hennes frågor. Hon berättar om den gången när en nunna besökte hennes skola för att prata om katekes. Mariam frågade nunnan om vad man brukar säga när man går till kyrkan, knäböjer och ber. Varken nunnan eller någon annan hade ett ||riktigt|| svar. ||Du kan säga vad du vill. Du ska bara prata med Gud||, sa de, berättar Mariam. Något annat som Mariam kände inte gav så mycket var söndagsbesöket i kyrkan. För henne kändes inte den timmen som hon spenderade i kyrkan som något meningsfullt. Detta kände hon att islam kunde ge henne För i islam är det inte bara en ||söndags – grej||, utan det var något som fanns hela tiden och var för alla. Religionen minns hela tiden i varje ord och varje handling, de fem böner om dagen som påminner en om Guds närvaro, personens ställning i förhållande till Gud. Det var precis det Mariam längtade och sökte efter.

Mariam blev muslim på ett mer annorlunda sätt än andra konvertiter. Under tiden hon gjorde sitt fältarbete levde hon samma livsstil som folket hon studerade. Medan andra konvertiter studerar och läser religiösa skrifter innan konverteringen, hoppade Mariam över detta och började istället *leva* som muslim först. Hon beskriver sin konvertering mer som emotionell än intellektuell. Hin fick en annan typ av utbildning.

---

⁴⁶ Månsson 2006, s. 57

⁴⁷ Månsson 2006, s. 57

“Mariam internalized the religion into her own personal cognitive framework, not so much through discussion, reading, or lecturing, but by practicing and witnessing a new cultural and social lifestyle from the beginning, just “as a child.””⁴⁸

Efter att ha kollat på dokumentären om kärnvapenkrig kände Fatimah en enorm rädsla som hon inte kunde komma över. Kort efter den händelsen kom hon i kontakt med en religiös stiftelse, där en gammal vän av henne gav henne några böcker. Det var böcker om bland annat taoism och Zen buddhism. I sin intervju berättar hon om hur hon kände en djup rädsla inom sig som grundade på brist på andlighet i livet. Hon var rädd för att hon saknade en känsla av att tro på någonting annat bortom detta liv. *“And if everything that you believe in is here, you are vulnerable. You know, everything can happen at any moment. And there is no rhyme and reason to it.”*⁴⁹ Genom ett avtal mellan Fatimah och hennes dåvarande man familjföretag och den religiösa stiftelsen fick Fatimah och hennes man närvara i de seminarier som stiftelsen arrangerade. De flyttade även till boendet som stiftelsen ägde. Detta skulle bli början av Fatimahs *llandlig resa* och hennes första möte med islam. Stället där Fatimah och hennes familj bodde på var byggd efter marockansk stil, och varje morgon genomfördes den dagliga *adhan*, det muslimska böneutropet. Första gången Fatimah vaknade till morgonens *adhan* blev hon riktigt tagen av den vackre rösten som utropade bönen. Samma morgon följde hon med sin muslimske vän till morgonbönen för att delta i den tillsammans med andra muslimer. Hon beskriver den upplevelsen som *llotrolig rörande*. Några månader senare fick hon ett kassetband som innehöll bönutropen och ett informationsblad som visade de olika positionerna som man utför under bönen. Därefter börja Fatimah med *llsin egna ritual* som hon utförde varje dag, där hon började dagen med meditation och bad, sedan brukade hon gå ut för en joggingtur innan hon kom tillbaka för att möta dagen. Fatimah berättar att hon under den tiden inte hade konverterat till islam än. Hon ansåg sig själv fortfarande som en katolik. För henne var det i början endast en ritual som hon utövade för sig själv. Hon visste fortfarande ingenting om islam, hon förstod inte de ord som hon uttalade under bönen och hon visste ingenting om islams lära eller historia. Hon genomförde ritualen i ensamhet för att det hade en känslomässig betydelse för henne. Fatimahs dagliga ritual blev så småningom orsaken till att förhållandet mellan henne och hennes man förstördes och till slut ledde till en skilsmässa. En veckas lång verkstad och en sufier skulle bli början till en mer formell konvertering till islam. Det som lockade Fatimah mest och som fick en stor påverkan på

---

⁴⁸ Månsson 2006, s. 59

⁴⁹ Månsson 2006, s. 65

henne under den undervisningen som hon deltog i, var två budskap som behandlade idéer som hon tidigare hade kämpat med inom undervisningen av katolicismen. Det första gick ut på att det fanns ingen skuld i islam, som för henne var en väldigt befriande tanke. Det andra budskapet handlade om att i sufismens lära finns det inga gränser till hur många vägar det finns till Gud. Och att någon av dessa vägar leder slutligen till källan, vissa är rakare än andra. Detta skilde sig mycket från den lära som Fatimah hade blivit undervisad om i katolicismen, där man måste vara katolsk annars kommer man inte till himmeln. Men å andra sidan fann hon även kontinuitet mellan hennes religiösa bakgrund och islam. Hon behövde inte ge upp allting som hon hade lärt som barn bland annat historien om Adam och Eva, alla berättelser om profeterna, historien om helgon, berättelsen om Jesus och hans mor. Alla dessa uppgifter blev istället rikare. Uppgifter som hon saknade fylldes mer och gav henne ett mer förståeligt sammanhang. Hon behövde inte ge upp det som var kärt för henne, utan hon kunde nu omfamna båda tolkningarna. Månsson skriver att denna typ av konvertering inte behöver förstås endast genom förändringar som följer av att bli muslim, utan som en kontinuitet, en bekräftelse av redan existerande värden och en allomfattande känsla av att koppla tillsammans tidigare tolkningar med nya.⁵⁰ Genom kognitiv försoning internaliseras islamiska idéer och tilldelas mening genom vissa kristna idéer, så som berättelser om helgonen osv.⁵¹ Detta förstärker därmed en religiös, muslimsk identitet.

I likhet med de andra amerikanska kvinnorna var även Hannah uppvuxen i en kristen familj. Tillsammans med sin familj besökte Hannah kyrkan varje söndag. Redan i tidig ålder började Hannah känna sig malplacerad. I intervjun berättar hon att alla hennes kusiner tyckte mycket om att gå i kyrkan varje söndag, men att för henne, redan när hon var i trettonårsåldern, började känna att det hellre var ett måste för henne än att vilja gå dit själv. Hon berättar om några viktiga barndomsminnen som har haft en stor påverkan på hennes självförståelse och de val som hon har gjort i livet. Som barn fick Hannah bevittna en del svek och otrohet mellan gifta par som var medlemmar i samma religiösa samfund som henne. Hon bestämde sig därför redan då för vad som var viktigt och meningsfullt för henne. Framför allt var det av hennes önskan att en dag gifta sig med en omtänksam man och ha en familj med starka band. Dessa var värden som hon hittade bland muslimer och som betonades i islam, som hon kom i kontakt med i tonårsåldern. I hennes första möte med religionen var dessa värden de mest övertygande för henne. Konverteringen för Hannah var alltså motiverad av en stark personlig

---

⁵⁰ Månsson 2006, s. 67

⁵¹ Månsson 2006, s. 67

strävan efter ett starkt och pålitligt släktband. Islam lockades ännu mer när hon började läsa om religionen och om relationen mellan mannen och kvinnan. Att mannen är huvudet i hushållet och att han är ledaren var värden som hon uppskattade väldigt starkt och som väckte hennes intresse ännu mer. Detta trots att hon tidigare inte hade haft en relation med en man, men hon hade sett saker i kristna familjer, som gick i samma kyrka, som hon avskydde. Visserligen visste hon att deras livsstil inte stämde med det som stod i bibeln, men när hon såg muslimska familjer började hon inse att det fanns ett annat alternativ. Hon såg hur muslimske män uppskattade sina fruar och tog hand om dem. Det var den slags relation till en man som Hannah ville ha, en man som skulle ta hand om henne. Dessa människor levde efter sin religion. Det gjorde inte hennes familjemedlemmar och andra kristna bekanta. Dessa sa att de var kristna och gick i kyrkan, men när de återvände till sina hem levde de i synd. I islam hittade hon ett meningsfullt budskap om värdet av familjen och började känna en stark känslomässig vädjan till familjens ideal och om könens ansvar inom hushållet. Detta stärktes och lockades speciellt mycket på grund av barndomsupplevelser fyllda med svek och otrohet. Islams budskap om mannen som beskyddaren av kvinnan och barnen gav henne en känsla av trygghet från att bli sårad och bedragen, och en känsla av att vara slippa gå igenom en skilsmässa, som hennes egna föräldrar gick igenom när hon var i en ung ålder.⁵²

På gymnasiet kom Hannah i kontakt med andra muslimer, och det var då hon började läsa och studera skrifter om islam. Efter gymnasiet började hon lära känna sin blivande man genom hennes kusins man. Även han var en konverterad muslim och började undervisa Hannah om etiken i religionen. Kort därefter gifte hon sig med honom, trots invändningar från bådas familjer för att Hannah bara var sjutton år. Vid artonårsåldern konverterade Hannah officiellt till islam och vid tiden hon blev intervjuad hade hon varit gift med sin man i tjugoåtta år.

4. Analys

4.1 Vilka orsaker ligger till grund när kvinnorna väljer att konvertera till islam?

Månssons val att intervjua kvinnorna var för sig ger en bra möjlighet till en mycket bra förståelse av konvertiternas konverteringsberättelser. Förutom Zarah, har Månsson träffat de andra kvinnorna fler än en gång eftersom de har haft en mycket skildrande beskrivning av sin

---

⁵² Månsson 2006, s. 108

konverteringsberättelse. Zarah, som hade svårigheter med att komma på exakta exemplar eller händelser till varför hon konverterade, intervjuades endast en gång.

Även om alla nio konvertiter har en del gemensamt och det finns en slags enighet om de grundläggande principerna till varför de valde att konvertera till islam, så har islam betydd olika saker för kvinnorna. Kvinnorna gick över till islam med unika personliga erfarenheter och minnen som gjorde det meningsfullt för de att identifiera sig som muslimer. I konverteringsberättelserna uttryckte alla kvinnor en önskan och en längtan efter förändring i livet, en personlig kris, upplevd brist på mening i livet och ett sökande ibland inspirerad av att resa till och bo i en fjärran plats. Men denna konvertering, känslan av förändring, händer inte automatisk utan det är ofta en långsam process som kräver omorganisation av sin personliga identitet och sin livshistoria.

Tittar man på konvertiternas berättelser så finns det en del skillnader på varför var och en av de konverterade till islam. Man kan konstatera att alla kvinnor, förutom Ayshe, gick igenom en tid av sökande eller kris i deras liv. Ayshe var en självsäker kvinna som trodde att hon visste vad hon ville i sitt liv. Det var nästan till och med bestämt. Hon var en ateist och en socialist. Religion, och speciellt islam, stod för allt det som hon inte trodde på. Hennes konvertering började efter att ha umgåtts med starka muslimska kvinnor, resorna till Afrika och många års av läsande. Det skulle ta femton år efter hennes första resa till Afrika innan hon bestämde sig för att konvertera. Det som lockade Ayshe i islam var bilden av den säkra, trygga och starka muslimska kvinnan. I och med att hon ansåg sig själv som en säker, trygg och stark kvinna kunde hon relatera åsikter som hon redan hade till islams olika budskap.

Zarahs konverteringsberättelse ger väldigt få detaljer. Det är därför svårt att peka på just varför hon konverterade. Hennes intervju var väldigt kort, med många tysta stunder och Månsson träffade henne endast en gång. Efter en tid med kontakt med muslimer kände Zarah sig *trygg*. Utifrån hennes intervju kan man säga att det är den enda orsaken till att hon så småningom konverterade. Med hennes negativa bild av kyrkan och dess budskap, och hennes resor till hennes mans hemland där hon fick träffa muslimer som hon tyckte om att umgås med och kände sig trygg med, blev konvertering nästan som ett naturligt nästa steg.

Mariannes längtan på förändring, lusten att tro på något för att känna sig trygg och mötet med muslimer ledde henne till en konvertering till islam. I intervjun uttryckte hon att det var svårt att peka på exakta orsaker till hennes beslut att konvertera, men hon nämner islams klara gränser mellan könen och den klara bilden på kvinnans identitet som saker som

var attraherande för henne. Jämlighet var också viktigt för henne redan innan hon blev muslim, och det var något som hittade i islam också.

Lisas konvertering var ett resultat av en personlig kris som hon genomgick. Hon kände sig väldigt förvirrad och ensam. Detta speciellt efter att ha lämnat ett förhållande som var väldigt dåligt. Hon sökte hjälp av kyrkan genom att besöka den, tända ljus och be. Men det var inte tillräckligt. Genom sitt arbete kom hon i kontakt med muslimer, och började så småningom intressera sig för religionen som hon tidigare var så motvillig till. Hennes resa till Turkiet, där hon fick bo med en muslimsk familj fick henne att känna sig hemma. Lisa var ensam i en lång tid efter konverteringen. En tid som hon beskriver som väldigt svårt, men som hon klarade av att gå igenom motiverad av det djupa och inre behovet av en spirituell kontakt. Medvetenheten om Guds närvaro var också till en stor hjälp.

Cecilias många års av resande runt i världen fick henne att vara öppen till mycket. Hennes kontakt med muslimer ledde henne till mycket frågande och läsande om religionen, i början av rent intresse, men senare av personlig engagemang. Som andra konvertiter hade Cecilia svårigheter med att acceptera och förstå olika kristna lärodomar. Ju mer hon lärde sig om islam ju mer tyckte hon att hon hittade en logik i religionen, som hon sökte efter. För henne var detta något nytt, och det just det hon längtade efter i sitt liv under den tiden. Cecilia var redo för något nytt, och ville lämna det som tidigare hade känts som tryggt och känt mot det —okänt.

För Layla var steget mot konverteringen lite mer annorlunda än de andra svenska kvinnorna. Hon sökte inte efter något, och i och med hennes religiösa bakgrund och tro på Gud, så kan man konstatera att hon hade en mening i livet. Hon tror att hennes resa till islam var ledd av gud och att det var ett ödesbestämt beslut. Hennes resa till Indien och mötet med muslimer som praktiserade religionen fick henne att öppna ögonen för något nytt. Layla konverterade innan hon gifte sig med sin muslimske man, men konverteringen hade ingen religiös betydelse i början. Det var först efter att hon började läsa om islam och diskutera religionen med andra muslimska kvinnor som hon började upptäcka att islam omfamnade de värden som hon alltid hade trott på.

För antropologen Mariam var konverteringen en "lösning" på de svårigheter hon hade med att förstå kyrkans oklara budskap. Hon längtade efter något som var mer än en "söndags grej" som hon kallar det för. I islam hittade hon en tro som var med henne hela tiden. Detta fick hon bevittna under hennes fältarbete i Afrika. Hon blev så tilltagen av folkets, som var muslimer, sätt att leva att hon nästan naturligt började leva som de. Mariams

konvertering började på ett ganska annorlunda sätt, där hon först började leve som muslim i ett tag och sedan gick igenom den officiella konverteringen.

Dokumentären som Fatimah tog del av fick henne att känna en djup rädsla som hon inte visste hur hon skulle hantera. Det fick henne att sedan känna en djupare rädsla därför att hon saknade andlighet i sitt liv. Efter att ha deltagit i morgonbönen med andra muslimer på ett centrum där hon bodde med sin familj, blev Fatimah väldigt rörd. Islam erbjöd henne möjligheter som hon saknade i katolicismen, så som gränslösheten till de många vägar till Gud och tanken om att det finns ingen skuld i islam. För Fatimah var det även en stor tröst att hon inte behövde släppa taget om katolska läror som hon värdesatte. Istället blev dessa rikare genom en kombinerad. Fatimahs konvertering kan därmed förstås som en kontinuitet av redan existerande värden, och inte bara som en stor förändring i livet och omorganisering av identiteten.

Svek och otrohet i familjen och i sitt egna kyrkosamfund var saker som Hannah fick bevittna i tidig ålder, och som fick henne att glida bort från kristendomen. För henne var det svårt att acceptera att man kallade sig kristen och gick i kyrkan, men levde inte alls efter det som bibeln sa. När hon sedan fick träffa muslimer, som levde sin religion och som hade starka familjeband, väcktes det ett intresse för religionen hos henne. De klara könsrollerna i hushållet, där mannen har ansvaret för att skydda sin fru och sin familj, var saker som hon sökte efter i sitt framtida liv.

4.2 Finns det skillnader/likheter mellan de svenska och amerikanska kvinnornas berättelser om varför de konverterade till islam?

Som ovan nämnt så har varje kvinna sina egna personliga erfarenheter av livet och därmed en egen personlig orsak eller orsaker till varför hon konverterade till islam. Skillnaderna behöver inte bero på vilket land de kommer ifrån. Därför kan jag inte fastställa att det finns tydliga skillnader på de svenska och amerikanska kvinnornas orsaker till konvertering. Det finns däremot en skillnad på deras religiösa bakgrund innan konverteringen. Alla tre amerikanska kvinnor kom från starkt religiösa familjer. När det gäller de svenska kvinnorna så kom endast Zarah och Cecilia från religiösa familjer. Resten kom från familjer som var ganska sekulära. Deras religiösa eller icke – religiösa bakgrunder har däremot en påverkan på övergången till islam. För de kvinnor som redan var religiösa var övergången till islam lite enklare eftersom de hittade lärdomar och budskap i islam som de värderade i kristendomen.

När det gäller likheter mellan de svenska och amerikanska kvinnorna så finns det några. Först och främst så gick nästan alla kvinnor genom en tid med personlig stress, ångest, rädsla eller kris. För Fatimah började detta efter att ha kollat på en dokumentär. Lisa gick igenom ett medvetet och intensivt religiöst sökande som var orsakad av en personlig kris. En annan likhet är att både de svenska och amerikanska kvinnorna kom i kontakt med muslimer innan de konverterade. Relationen till en muslimsk man är också något som de har gemensamt. Det var endast Lisa som gick igenom konverteringen i ensamhet. Men även hon kom i efterhand i kontakt med en muslimsk familj i Turkiet. Vad som jag tycker är viktigt att notera är att ingen av kvinnorna berättar att deras muslimska män tvingade de till en konvertering p.g.a. äktenskapet. Alla nio kvinnor *valde* själv att bli muslimer. En tredje likhet mellan kvinnorna är deras ålder. Förutom Hannas som konverterade i väldigt tidig ålder, 17 år, och Marianne som konverterade vid tjuogoettårsåldern, var de resterande kvinnorna mellan 25-35 år gamla vid den officiella konverteringen. Om åldern har någon betydlig faktor, är jag själv osäker om. Men 25-35 år är en ganska okej ålder då man kan stanna och reflektera över sina val i livet och sin identitet. Något som jag tycker är märkesvärd är den genomsnittlige åldern för kvinnliga konvertiter i Larry Posterns bok om da'wah i västen där han tar upp en studie från 1950 – talet som visar en genomsnittsålder på 14.8 år.⁵³ Det tyder på en relativ stor ändrig på kvinnorna i Månssons bok.

Den likheten som jag hittade bland samtliga kvinnor är att alla började någon gång i under sitt liv att känna sig förvirrad, eller i Ayshes fall känna hat, till kristendomen. De kunde inte riktigt förstå kristendomens lärdomar, som till exempel treenigheten, olika oklara budskap, den oklara gränsen mellan mannen och kvinnan eller att det inte finns en direkt kontakt mellan människan och Gud. Kvinnorna tyckte att islam hade dessa lärdomar och budskap. Vad som även var fascinerande, och i många fall överraskande, för kvinnorna var den starka muslimska kvinnans identitet. Starka familjband var också viktigt för några av de svenska och amerikanska kvinnorna.

---

⁵³ Postern 1992, s. 155

5. Sammanfattning

Så, varför konvertera svenska och amerikanska kvinnor till islam, enligt Anna Månssons bok *||Becoming muslim||*? Om det nu beror på politiska och sociala eller andliga skäl så är konvertering för alla samtliga kvinnor en möjlighet att utforska en helt ny värld och även möjligheten till att omorganisera *||jaget||*. Medan några av kvinnorna medvetet sökte efter en religiös andlighet i livet, blev övergången till islam för andra ett naturligt steg i livet efter att ha umgåtts eller levd med muslimer. Detta tyder på det som Viktor Frankl har påstådd om att människan är ett agerande varelse som söker efter mening i livet. Kvinnorna i Månssons studie hittade sitt svar på mening i livet i islam. Islam gav de möjligheten att ompröva sina identiteter i en helt okänd värld. Genom att umgås med andra muslimer upplevde kvinnorna en spänning, som Frankl skriver om, mellan vad som är här och nu och vad som borde eller kunde vara. I ett sammanhang där kvinnorna inte begränsas av vissa förväntningar från människor i deras närhet som redan har en bestämd idé om vem de är, känner konvertiterna en efterlängtd och omedelbar möjlighet att prova ut en muslimsk identitet.

6. Käll – och litteraturhänvisning

Litteratur

Gender & History, Baer, Marc, –Islamic Conversion Narratives of Women: Social Change and Gendered Religious Hierarchy in Early Modern Ottoman Istanbul, Volym 16, nummer, 2004, s. 425-458

Esaiasson, Gilljam, Oscarsson & Wängnerud, 2002, ‖Hur Kvalitativ textanalys‖, *Metodpraktiken*, Stockholm, Norstedts Juridik AB, s. 237-256.

Levtzion, Nehemia, 1979, –Conversion to early islam‖, *Conversion to islam*, London, Holmes & Meier Publications, s. 24-29.

van Nieuwkerk, Karin, 2006, *Women Embracing Islam : Gender and Conversion in the West*, Texas, University of Texas Press.

Nordberg, Michael, 1988, –Kalifatet‖, *Profetens folk*, Stockholm, Tiden, s. 21-31

Ouis & Roald, Pernilla & Anne – Sofie, 2003, ‖Nya muslimer i en ny kontext‖, *Muslimer i Sverige*, Smedjebacken, Scan Book.

Postern, Larry, 1992, ‖The Dynamics of Conversion to Islam‖, *Islamic Da'wah in the West : Muslim Missionary Activity and the Dynamics of Conversion to Islam*, Cary, Oxford University Press, s. 146-186.

Rambo, Lewis, 1993, *Understanding Religious Conversion*, Michigan, Edwards Brothers.

Roald, Anne – Sofie, 2004, *New Muslims in the European Context : The Experience of Scandinavian Converts*, Leiden, Brill Academic Publishers

Sjödin, Ulf, 1987, “Tre teoretiska perspektiv”, *Osynlig religion*, Studentlitteratur, Lund, s. 5-41.

Sjöqvist, Madeleine, 2006, *Vi blev muslimer – Svenska kvinnor berättar*, Universitetsstryckeriet, Uppsala

Svanberg & Westerlund, Ingvar & David, 2008, "Konvertering", *Religion i Sverige*,
Forfattarna och Dialogos Forlag, s. 63-65.